

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА**

Затверджено Вченою радою,
протокол № 6 від «29» листопада 2021 р.

Голова Вченої ради

Юрій Бошицький

Введено в дію наказом ректора
№ 94 від «10» листопада 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН**

Київ

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	- 3
ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	- 3
ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВОЇ ЧАСТИНИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	- 4
ПОРЯДОК ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	- 5
ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	- 6
ОКРЕМІ ВИПАДКИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН....	- 7
ДОДАТКИ.....	- 8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (надалі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», державних стандартів вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Київському університеті права Національної академії наук України та інших внутрішніх нормативних документів Київського університету права Національної академії наук України (надалі – Університет).

1.2. Положення забезпечує право здобувачів вищої освіти на обрання вибіркового навчального дисциплін відповідної Освітньої програми.

1.3. Положення визначає процедуру формування *Переліку вибіркового навчального дисциплін Освітньої програми* встановлює порядок формування, обрання та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти вибіркового навчального дисциплін у межах, передбачених відповідною Освітньою програмою та навчальним планом, визначає окремі випадки у реалізації прав здобувачів вищої освіти на вибір навчального дисциплін.

1.4. Окрім обрання навчального дисциплін в межах вибіркової складової відповідного навчального плану, здобувач вищої освіти може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах нормативної складової Освітньої програми шляхом:

- обрання місця проходження практики;
- обрання теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника.

1.5. Положення ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує здобувачам вищої освіти побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту й професійних інтересів.

2. ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Вибіркова частина Освітньої програми введена для індивідуалізації навчання і задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувача вищої освіти, ефективного використання можливостей і традицій, галузевих особливостей та регіональних потреб тощо.

2.2. Обсяг вибіркового навчального дисциплін Освітньої програми з будь-якої спеціальності становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.

2.3. Вибіркова частина Освітньої програми представляє *Перелік вибіркового навчального дисциплін Освітньої програми*, що включає навчальні дисципліни, які визначають спеціалізовану підготовку здобувача вищої освіти в межах відповідного семестру за Освітньою програмою і спрямований на поліпшення здатності здобувача вищої освіти до працевлаштування за обраним фахом.

Формування *Переліку вибіркового навчального дисциплін Освітньої*

програми здійснюється групою забезпечення Освітньої програми на засадах альтернативності, змагальності та студентоцентризму з урахуванням рекомендацій роботодавців, здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших стейкхолдерів.

Зміст навчальних дисциплін, що входять до *Переліку вибіркового навчальних дисциплін Освітньої програми* повинен враховувати вимоги до актуальності, наукоємності, практичної спрямованості та рівня вищої освіти.

Перелік вибіркового навчальних дисциплін Освітньої програми переглядається групою забезпечення Освітньої програми та затверджується Вченою радою Університету.

2.4. Завідувач кафедри на якій реалізується Освітня програма відповідає за своєчасну підготовку науково-педагогічними та педагогічними працівниками робочих програм навчальних дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркового навчальних дисциплін.

2.5. До переліку вибіркового навчальних дисциплін відповідної Освітньої програми не можуть пропонуватись навчальні дисципліни, що аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами.

2.6. *Перелік вибіркового навчальних дисциплін Освітньої програми* розміщується на сайті Університету.

3. ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВОЇ ЧАСТИНИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Обрання здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін є обов'язковим. Невиконання цієї вимоги є порушенням Положення про організацію освітнього процесу у Київському університеті права Національної академії наук України.

3.2. Обрання здобувачем вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним таких цілей:

- поглибити професійні компетентності в межах обраної спеціальності (освітньої програми) та здобути додаткові спеціальні (фахові, предметні) компетентності;
- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності в межах споріднених спеціальностей;
- набути додаткові загальноосвітні і соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим цілям Освітньої програми, а також фахових компетентностей;
- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити знання за загальними компетентностями.

3.3. У відповідності до сформованих цілей здобувачу вищої освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом обрання навчальних дисциплін із *Переліку вибіркового навчальних дисциплін Освітньої програми* з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності в межах

споріднених спеціальностей.

3.4. Здобувачі вищої освіти мають право вивчати навчальні дисципліни з Освітніх програм інших рівнів вищої освіти, що регулюється п. 6.1. даного Положення.

3.5. Вибіркові навчальні дисципліни можуть вивчатися в інших закладах вищої освіти (в т.ч. закордонних), що регулюється п. 6.3. даного Положення, а також визнаватись результати навчання, отримані у неформальній/інформальній освіті, що регулюється п. 6.4. даного Положення.

4. ПОРЯДОК ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

4.1. Здобувачі вищої освіти, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти незалежно від форми навчання здійснюють вибір навчальних дисциплін в II, IV, VI семестрі на наступний навчальний рік.

4.2. Здобувачі вищої освіти, другого (магістерського) рівня вищої освіти незалежно від форми навчання за освітньо-професійною програмою «Право» здійснюють вибір навчальних дисциплін на початку I семестру на поточний навчальний рік.

4.3. Здобувачі вищої освіти, другого (магістерського) рівня вищої освіти незалежно від форми навчання за освітньо-професійною програмою «Міжнародне право» здійснюють вибір навчальних дисциплін на початку I семестру на поточний навчальний рік та у II семестрі на наступний навчальний рік.

4.4. Терміни проведення процедури вибору здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування контингенту здобувачів вищої освіти у групах і потоках для планування навчального навантаження науково-педагогічних працівників), його методичного і кадрового забезпечення.

4.5. Процедура вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в Академії передбачає такі етапи:

Перший етап:

– для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ознайомлення здобувачів вищої освіти із *Переліком вибіркового навчальних дисциплін Освітньої програми* відповідного навчального семестру, а також з порядком, термінами і особливостями запису та формування груп, організуються Відділом навчально-методичної роботи спільно з гарантом до 01 лютого та до 01 квітня поточного навчального року.

– для другого (магістерського) рівня вищої освіти ознайомлення здобувачів вищої освіти із *Переліком вибіркового навчальних дисциплін Освітньої програми* відповідного навчального семестру, а також з порядком, термінами і особливостями запису та формування груп, організуються Відділом навчально-методичної роботи спільно з гарантом до 20 вересня поточного навчального року.

Другий етап:

– для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вибір здобувачами навчальних дисциплін із затвердженого *Переліку вибіркових навчальних дисциплін Освітньої програми* здійснюється шляхом подачі письмової заяви на ім'я проректора з навчально-методичної роботи (Додаток 1). Кількість вибіркових навчальних дисциплін, що обирається здобувачем вищої освіти визначено Освітньою програмою. Термін подачі заяви 15 квітня та до 15 травня поточного навчального року. Заходи даного етапу організуються відділом навчально-методичної роботи.

– для другого (магістерського) рівня вищої освіти вибір здобувачами навчальних дисциплін із затвердженого *Переліку вибіркових навчальних дисциплін Освітньої програми* здійснюється шляхом подачі письмової заяви на ім'я проректора з навчально-методичної роботи (Додаток 1). Кількість вибіркових навчальних дисциплін, що обирається здобувачем вищої освіти визначено Освітньою програмою. Термін подачі заяви до 01 жовтня поточного навчального року. Заходи даного етапу організуються відділом навчально-методичної роботи.

Третій етап – опрацювання заяв здобувачів вищої освіти та формування робочого навчального плану Освітньої програми. До робочого навчального плану включаються початкові дисципліни, які були обрані здобувачем вищої освіти, що навчається на Освітній програмі. Заяви здобувачів вищої освіти зберігаються у відділі навчально-методичної роботи. Заходи даного етапу організуються відділом навчально-методичної роботи спільно з проректором з навчально-методичної роботи та представником студентського самоврядування відповідного рівня вищої освіти.

Четвертий етап – затвердження робочого навчального плану відповідної Освітньої програми, коригування навантаження для науково-педагогічних працівників та затвердження розкладів занять. Заходи даного етапу організуються відділом навчально-методичної роботи у терміни передбачені графіком освітнього процесу.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5.1. Академія несе відповідальність за забезпечення права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін та організацію вивчення здобувачами вищої освіти обраних навчальних дисциплін.

5.2. Кафедри, навчальні дисципліни яких внесені до *Переліку вибіркових навчальних дисциплін Освітньої програми*, несуть відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які обрані здобувачами вищої освіти.

5.3. Інформація про обрані здобувачем вищої освіти навчальні дисципліни вноситься до його Індивідуального плану навчання.

6. ОКРЕМІ ВИПАДКИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

6.1. Здобувач вищої освіти має право обрати навчальну дисципліну, що відноситься до Освітньої програми іншого освітнього рівня. При цьому здобувачі вищої освіти мають право обрати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з проректором з навчально-методичної роботи та відділом навчально-методичної роботи.

Опанування навчальної дисципліни, що відноситься до Освітньої програми вищого освітнього рівня, не є підставою для присвоєння будь-яких додаткових кваліфікацій.

6.2. Здобувач вищої освіти, який у встановлені терміни не скористався правом на вільний вибір навчальних дисциплін, вивчає ті вибіркові навчальні дисципліни, які обрали здобувачі вищої освіти цієї Освітньої програми у відповідності до пункту 4.3.

6.3. У випадку переведення здобувача вищої освіти з іншого ЗВО можливе перерахування результатів навчання вибірових навчальних дисциплін за письмовою заявою здобувача вищої освіти та згодою гаранта Освітньої програми відповідно до Положення про академічну мобільність.

6.4. Здобувач вищої освіти має право на зарахування результатів неформального/інформального навчання вибірових навчальних дисциплін за письмовою заявою здобувача вищої освіти та згодою гаранта Освітньої програми відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті.

ДОДАТОК 1

Проректору з навчально-методичної
роботи

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

здобувача _____

(рівень освіти)

_____ курсу

_____ (спеціальності: 081 Право/ 293 міжнародне право)

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

моб. тел. _____

e-mail _____

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 202__/202__ навчальний рік такі вибіркові навчальні дисципліни з *Переліку вибіркових навчальних дисциплін Освітньої програми*:

у _____ семестрі 202__/202__ навчальному році:

1. _____
(назва навчальної дисципліни)
2. _____
(назва навчальної дисципліни)
3. _____
(назва навчальної дисципліни)

у _____ семестрі 202__/202__ навчальному році:

1. _____
(назва навчальної дисципліни)
2. _____
(назва навчальної дисципліни)
3. _____
(назва навчальної дисципліни)
4. _____
(назва навчальної дисципліни)

« _____ » _____ 202__ р.
(дата)

_____ (підпис)

Примітка: кількість вибіркових навчальних дисциплін у семестрі визначається Освітньою програмою.